

Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling

Udvalget for Videnskab og Teknologi
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Til udvalgets orientering fremsendes hermed mit talepapir fra samrådet i Udvalget for Videnskab og Teknologi tirsdag den 1. juni 2010 vedr. ungdomssignatur.

Med venlig hilsen

Charlotte Sahl-Madsen

2. juni 2010

Ministeriet for Videnskab
Teknologi og Udvikling
Bredgade 43
1260 København K
Telefon 3392 9700
Telefax 3332 3501
E-post vt@vtu.dk
Netsted www.vtu.dk
CVR-nr. 1680 5408

Sagsnr. 10-076689
Dok nr. 1387993
Side 1/1

**Samråd (åbent) i Folketingets Udvalg for Videnskab og Teknologi tirsdag
den 1. juni 2010 om ungdomssignatur – UVT – alm. del – spørgsmål Å og
AA**

DET TALTE ORD GÆLDER

Spørgsmål Å:

Ministeren bedes redegøre for, hvorfor der endnu ikke er taget nogen initiativer til at indføre en digital ungdomssignatur?

Svar:

Digital signatur kan i dag udstedes til personer fra 15 år og opefter.

Begrundelsen for, at der ikke i dag udstedes digitale signaturer til børn og unge under 15 år, er, at for at få en digital signatur skal ansøgeren indgå en aftale og forpligte sig til at efterleve regler for anvendelse af den digitale signatur, herunder er der blandt andet nogle sikkerhedskrav.

Unge kan derfor få en digital signatur fra det tidspunkt, hvor de er personligt myndige, det vil sige når de fylder 15 år.

IT- og Telestyrelsen har på opfordring fra en række myndigheder i marts 2010 gennemført en foranalyse. Foranalysen havde til formål at afdække det konkrete behov for sikkert at kunne identificere børn under 15 år i forhold til kommunikation med SKAT og andre offentlige myndigheder.

Resultat af analysen er, at behovet for at identificere unge under 15 år i offentlige selvbetjeningsystemer ikke forudsætter en digital signatur.

Når det gælder unge under 15 år, så er det enklere for myndigheder og for de unge selv at anvende andre løsninger, som er tilgængelige i dag og rettet imod unge, og det er eksempelvis UNI-C's Unilogin.

Jeg kan godt forstå, at en digital ungdomssignatur umiddelbart kan virke som en oplagt løsning til sikring af børn og unge på nettet.

Jeg tror faktisk, at Yildiz Akdogan fik sagt en simpel løsning.

Men hvis børn får en digital ungdomssignatur, risikerer vi samtidig at gøre det lettere for en potentiel krænker at identificere barnet, idet en digital signatur netop ikke er anonym.

Ideen i en signatur er jo, at man kan identificere personen bag signaturen.

Og hvis eksempelvis en pige på 12 år på et chatsted anvender en digital signatur til at identificere sig over for en potentiel krænker, jamen så har den potentielle krænker eller mobber langt større mulighed for at finde frem til pigen i den fysiske verden.

Og det er jo bestemt ikke det, som vi ønsker at opnå.

Faktisk vil vi have opnået det stik modsatte af vores intention.

Når det handler om brug af en digital ungdomssignatur til andre formål end kontakt med offentlige myndigheder, bør man skelne mellem en digital ungdomssignatur og et såkaldt ungdomsbevis.

Formålet med en digital signatur er som før nævnt at *identificere* en bestemt person.

Hvorimod et ungdomsbevis kan benyttes til alene at bekræfte en persons alder og eventuelt køn uden at identificere vedkommende ved navn, adresse og så videre.

Så forskellen er med andre ord, at børn og unge ved brug af et *digitalt ungdomsbevis* kan bevare deres anonymitet samtidig med, at de kan være sikre på, at det er andre børn og unge, de kommunikerer med

– og for eksempel ikke en voksen med slette hensigter, der udgiver sig for at være et barn.

Derfor mener jeg, at vi bør snakke om digitalt ungdomsbevis – og ikke en digital signatur - når det drejer sig om *tekniske løsninger*, der skal beskytte børn og unge på nettet i relation til online sociale netværkssteder.

Der findes faktisk allerede ungdomsbeviser på markedet, som børn og unge kan anvende til at identificere sig med køn og alder på nettet.

Så jeg ser ingen grund til, at Videnskabsministeriet skal til at udvikle og udbyde et produkt på et område, hvor markedet allerede leverer løsninger.

Jeg skal så sige, at det er ikke løsninger, der anvendes i særlig stor udstrækning.

Det skyldes nok i høj grad, at børn og unge ikke ser en værdi i en sådan tjeneste.

Og der har ikke på skoler og blandt forældre været opmærksomhed rettet mod de muligheder, man har med en sådan tjeneste.

Men jeg vil da klart opfordre til, at man på skolerne tager en snak om brug af ungdomsbeviser for derved at øge bevidstheden om denne mulighed.

Dette kan ske i forbindelse med, at man på skolerne anvender nogle af de mange tilgængelige materialer – som jeg er rigtig glad for at se bliver fremstillet – om sikker adfærd og mobning, og som er rettet imod de unge.

Jeg vil love at tage kontakt til Undervisningsministeren med henblik på at øge samarbejdet på dette område.

Spørgsmål AA:

Ministeren bedes redegøre for, hvordan hun hurtigst muligt vil sikre, at en digital ungdomssignatur bliver en del af den beskyttelse som vi kan give børn og unge på nettet?

Svar:

Jeg er ikke i tvivl om, at vi kan blive enige om, at børn og unge skal beskyttes på nettet.

Videnskabsministeriet tager problemstillingen meget seriøst.

Derfor iværksatte vi allerede i 2008 et større analysearbejde for at afdække problemets omfang og mulige tiltag på området, som Yildiz Akdogan også omtalte.

Både IT- og Telestyrelsen og It-sikkerhedskomiteen har beskæftiget sig indgående med problematikken.

Hertil kommer, at IT- og Telestyrelsen samarbejder bredt med interessenter på området.

Det gælder blandt andet Medierådet for Børn og Unge, Danmarks undervisningsportal, EMU, udbydere af social netværkstjenester rettet mod unge, Red Barnet, Det Kriminalpræventive Råd og Rigspolitiet.

Som opfølgning på et åbent samråd i Videnskabsudvalget den 11. juni 2008 udarbejdede IT- og Telestyrelsen en analyse.

Analysen omfatter en afklaring af misbruget af børn og unge ved anvendelse af online sociale tjenester og analyse af muligheder for at styrke oplysningsindsats og tekniske tiltag på området.

Ministeriet for Videnskab
Teknologi og Udvikling

Side 4/4

Analysen, viste blandt andet, at:

- langt de fleste børn ikke bliver udsat for krænkelse eller overgreb i forbindelse med deres brug af internettet
- voksne oftest er ærlige over for barnet om alder og seksuelle hensigter
- oplysning er – og bør fortsat være – det primære indsatsområde
- tekniske tiltag ikke alene kan beskytte børn og unge, men at de måske kan bidrage til at nedbringe antallet af misbrugssituationer.

Analysen er fremsendt til medlemmer af videnskabsudvalget.

Den er også tilgængelig på IT- og Telestyrelsens hjemmeside.

I spørgsmålet bliver der spurgt til en digital ungdomssignatur.

For at kunne svare ordentligt på spørgsmålet er det som før nævnt nødvendigt at have terminologien på plads.

I den før omtalte analyse skelnes der mellem en digital ungdomssignatur og et ungdomsbevis.

Som nævnt er formålet med en digital signatur at identificere en bestemt person, mens et ungdomsbevis kan benyttes til at bekræfte en persons alder og eventuelt køn uden at identificere vedkommende.

Og jeg går ud fra, at spørgeren er enig i, at også børn skal have ret til at være anonyme på nettet.

Jeg synes derfor ikke, at det er hensigtsmæssigt at anvende en digital ungdomssignatur til at beskytte børn og unge på nettet.

Når det er sagt, så er jeg dog stadig meget enig med spørgeren i, at vi skal gøre, hvad vi kan for at beskytte børn og unge på nettet.

Desværre har komplekse problemer sjældent simple løsninger.

Og som nævnt har en teknisk løsning ingen værdi i sig selv.

Derfor har Videnskabsministeriet også anlagt en flerstrengt strategi.

En teknisk løsning alene giver ikke sikkerhed for børn og unge.

Den bedste beskyttelse, vi kan give børn på nettet, er at klæde dem godt på i forhold til at navigere i den digitale verden.

De skal med andre ord lære "færdselsreglerne" på nettet.

At man for eksempel skal være forsigtig med at videregive (private) oplysninger om sig selv.

Ministeriet for Videnskab
Teknologi og Udvikling

At man skal tænke sig rigtig godt om i forhold til de billeder, man lægger på nettet.

Side 5/5

At man skal være bevidst om, at der bag pseudonymerne og brugernavne kan gemme sig en anden person.

Og så videre.

Ligesom en bil kan udstyres med sikkerhedsseler, airbags og andet sikkerhedsudstyr, så er dét, der gør bilen rigtig sikker, føreren bag rattet.

Kender vedkommende færdselsreglerne? Husker man at tjekke de blinde vinkler? Er man koncentreret om trafikken?

Det vigtigste element er altså oplysning.

Videnskabsministeriet støtter derfor aktivt webetik-kampagnen på EMU-portalen, som både henvender sig til børn og unge og til lærere.

Det sker i samarbejde med Medierådet for Børn og Unge. Eksempelvis kan man finde materiale til undervisningsforløb om sikker chat på nettet og cybermobning.

Så har vi i Videnskabsministeriet medvirket i udarbejdelsen af Chatmærket - som er et kodeks for sikker chat - og det tilhørende regelsæt.

Dette arbejde er sket i samarbejde med Det Kriminalpræventive Råd, Rigspolitiet, Red Barnet og Medierådet for Børn og Unge

Chatmærket lanceres af Foreningen af Danske InternetMedier.

Endvidere står Videnskabsministeriet bag den årlige netsikker-nu!-kampagne, hvor relevante it-sikkerhedsproblemstillinger tages op.

Kampagnen har et særligt spor rettet mod børn og unge.

Og på IT- og Telestyrelsens hjemmeside findes der også omfattende information rettet mod både børn og voksne.

Her gives blandt andet gode råd om sikker surf, og hvad man kan gøre som forældre for at støtte sine børn i en mere sikker anvendelse af digitale tjenester.

Og på Datatilsynets hjemmeside er der en særlig sektion for børn og unge – som er skrevet i et meget enkelt og pædagogisk sprog.

Her kan man meget let finde information om:

- hvornår man må lægge billeder på nettet,
- hvad man må skrive på nettet,
- hvordan man kan få fjernet noget fra nettet,
- hvordan man sikrer dine oplysninger på nettet
- hvad man skal passe på, når man er online.

Og som jeg var inde på i besvarelsen af det forrige spørgsmål, så findes der flere udbudte typer ungdomsbeviser på markedet.

Det er altså ikke her, vi skal sætte ind.

Når markedet leverer løsninger, så ser jeg ingen grund til, at staten også skal udvikle og udbyde et produkt.

Og som jeg nævnte i min tidligere besvarelse, er det også min opfattelse, at et ungdomsbevis ikke i sig selv er en tilstrækkelig løsning.

Skal vi fremme sikkerheden for børn og unge på nettet, handler det først og fremmest om oplysning, så vi kan klæde børnene på til at blive kompetente netbrugere.

Og her er jeg bestemt meget lydhør overfor, hvordan vi kan gøre det endnu bedre.